

Rozhodnutí o konkursu

K projednání odvolání není třeba nařizovat jednání ani tehdy, směřuje-li odvolání proti rozhodnutí insolvenčního soudu, jímž bylo rozhodnuto ve věci samé (takovým rozhodnutím je i usnesení o zrušení konkursu a o zamítnutí návrhu na vydání takového usnesení), které se ale podle (insolvenčního) zákona vydává bez nařízení jednání. Přitom v insolvenčním řízení (obecně) platí, že insolvenční soud nařizuje jednání jen tehdy, stanoví-li to (insolvenční) zákon, nebo považuje-li to za nutné (§ 85 odst. 1 insolvenčního zákona).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 NSČR 13/2014, ze dne 27.5.2015)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v insolvenční věci dlužnice V.K., vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. KSBR 28 INS 6579/2011, o zrušení konkursu, o dovolání dlužnice, zastoupené Mgr. M.P., advokátkou, se sídlem v H., proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 8. srpna 2013, č. j. KSBR 28 INS 6579/2011, 3 VSOL 500/2013-B-54, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění :

Vrchní soud v Olomouci k odvolání dlužnice usnesením ze dne 8. srpna 2013, č. j. KSBR 28 INS 6579/2011, 3 VSOL 500/2013-B-54, potvrdil usnesení ze dne 17. května 2013, č. j. KSBR 28 INS 6579/2011-B-45, jímž Krajský soud v Brně (dále jen „insolvenční soud“) zamítl návrh dlužnice na zrušení konkursu z důvodu, že nebyl ani dodatečně osvědčen úpadek dlužnice, jakož i návrh dlužnice na vydání rozhodnutí, podle něhož nabytím právní moci usnesení, kterým se zrušuje konkurs prohlášený na její majetek, zanikají účinky prohlášení konkursu, zejména oprávnění insolvenční správkyně nakládat s majetkovou podstatou dlužnice.

Soudy nižších stupňů vyšly z toho, že:

1) Usnesením ze dne 10. února 2012, č. j. KSBR 28 INS 6579/2011-A-18, insolvenční soud (mimo jiné) zjistil úpadek dlužnice a insolvenční správkyně ustanovil Ing. Evu Procházkovou. K odvolání dlužnice Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 22. května 2012, č. j. KSBR 28 INS 6579/2011, 3 VSOL 177/2012-A-44, usnesení insolvenčního soudu ve výroku o zjištění úpadku potvrdil.

2) Usnesením ze dne 24. dubna 2012, č. j. KSBR 28 INS 6579/2011-B-8, insolvenční soud prohlásil na majetek dlužnice konkurs, určil, že jde o konkurs nepatrný a že účinky prohlášení konkursu nastaly okamžikem zveřejnění usnesení v insolvenčním rejstříku. Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 20. července 2012, č. j. KSBR 28 INS 6579/2011, 3 VSOL 510/2012-B-16, usnesení insolvenčního soudu ve výroku o způsobu řešení úpadku potvrdil.

3) Při přezkumném jednání dne 24. dubna 2012 byly přezkoumány všechny přihlášené pohledávky (do insolvenčního řízení se přihlásilo celkem šest věřitelů), insolvenční správkyně přihlášené pohledávky uznala a dlužnice je (co do pravosti, respektive výše) popřela. Souhrn všech přihlášených pohledávek činil 1.624.286,55 Kč, přičemž pohledávka navrhujícího věřitele (AGIRA-CREDIT s. r. o.) ve výši 1.120.431,- Kč je pohledávkou s právem na uspokojení ze zajištění.

4) Důvodem, pro který dlužnice požadovala, aby konkurs na její majetek byl zrušen proto, že ani dodatečně nebyl osvědčen její úpadek, byla dlužnicí tvrzená „neexistence pohledávek všech

přihlášených věřitelů“ s tím, že dle jejího názoru tyto pohledávky vůbec neexistují či existují v podstatně nižší částce.

Na tomto základě odvolací soud – cituje ustanovení § 308 odst. 1 a 2 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona) a odkazuje na ustanovení § 192 odst. 3 a § 201 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona – uzavřel, že dlužníci tvrzený důvod pro zrušení konkursu (tj. že nebyl ani dodatečně osvědčen úpadek dlužnice) nemůže obstát.

Přitom zdůraznil, že popření pohledávky toliko dlužníkem nemá vliv na její zjištění, když jeho účinkem je (jen) to, že pro pohledávku, kterou dlužník popřel co do pravosti nebo výše, není v rozsahu popření upravený seznam přihlášených pohledávek exekučním titulem. Nebyly-li přihlášené pohledávky popřeny insolvenční správkyní (ta je naopak uznala) ani žádným jiným přihlášeným věřitelem, je tyto pohledávky nutno považovat za zjištěné.

Jelikož celková suma přihlášených pohledávek – pokračoval odvolací soud – činí 1.624.286,55 Kč, přičemž největší pohledávka, a to pohledávka navrhuje věřitele ve výši 1.120.431,- Kč je pohledávkou zajištěnou, která bude uspokojena z předmětu zajištění (který byl dle soupisu majetkové podstaty z 30. června 2013 oceněn částkou 1.389.380,- Kč, a to včetně lesního pozemku – parcely č. 1185, jež byla samostatně oceněna částkou 89.380,- Kč), a celková hodnota majetku dlužnice pojatého do soupisu „konkursní podstaty“ k datu 30. června 2013 činila 1.620.624,- Kč, nejsou důvody pro zrušení konkursu dány. Dlužnice má totiž více věřitelů a nemá majetek, který by postačoval k uspokojení všech pohledávek. Je pravděpodobné, že bude uspokojen toliko zajištěný věřitel a nezajištění věřitelé budou uspokojeni pouze v nepatrném rozsahu, popřípadě nebudou uspokojeni vůbec.

Konečně odvolací soud s poukazem na ustanovení § 94 odst. 2 písm. c) insolvenčního zákona uvedl, že k projednání odvolání proti rozhodnutí insolvenčního soudu nemusí být nařízeno jednání, směřuje-li odvolání proti rozhodnutí insolvenčního soudu, které se podle zákona vydává bez nařízení jednání nebo kterým nebylo rozhodnuto ve věci samé. Jakkoli je rozhodnutí o zrušení konkursu podle ustanovení § 308 insolvenčního zákona, popřípadě rozhodnutí o zamítnutí návrhu na zrušení konkursu rozhodnutím ve věci samé, podle insolvenčního zákona se však vydává bez nařízení jednání a tudíž ani odvolací soud nebyl povinen k projednání odvolání proti takovému rozhodnutí nařizovat odvolací jednání. Současně neshledal důvod pro nařízení odvolacího jednání ani proto, že by bylo třeba provádět dokazování; o návrhu dlužnice na zrušení konkursu bylo možno rozhodnout na základě skutečností vyplývajících z obsahu insolvenčního spisu, přičemž provádět dokazování za účelem tvrzené (ne)existence přihlášených pohledávek nedává za situace, kdy všechny přihlášené pohledávky všech věřitelů jsou podle insolvenčního zákona považovány za zjištěné, žádný smysl.

Proti usnesení odvolacího soudu podala dlužnice dovolání, odkazujíc co do jeho přípustnosti na ustanovení § 237 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), s tím, že Nejvyšším soudem dosud nebyla vyřešena otázka, zda „odvolací soud smí nenařizovat jednání, jestliže bylo prvostupňovým soudem rozhodováno ve věci samé a jestliže užití ustanovení § 94 odst. 2 písm. c) insolvenčního zákona spočívá na nesprávném právním posouzení věci“, a „kdy soud měl i po zahájení konkursního řízení dosíci § 2 odst. 1 a 3 insolvenčního zákona“, a „zda-li všechny důkazní prostředky včetně novot předložených dlužnicí odůvodňují zastavení konkursního řízení, nebo pokud ne, tak zodpovědět otázku, proč nejsou novoty způsobitelné tento zastavit nebo postupovat podle ustanovení § 178 insolvenčního zákona a pluspetendované pohledávky čtyř věřitelů – Markové, Slabé, Dvořákové a Milana nechat depurovat ze seznamu přihlášených pohledávek“.

Dovolatelka opakuje argumentaci obsaženou již v předchozích podáních (učiněných v průběhu insolvenčního řízení) a snáší argumenty na podporu svých tvrzení o neexistenci přihlášených pohledávek, respektive ke zpochybnění jejich výše.

Soudům nižších stupňů dále vytýká, že se nezabývaly „obsahovou hodnotou předkládaných novot, především kvitancí o zániku pohledávek již k 31. prosinci 2001, dále potvrzením advokátky dvou dalších věřitelů, že právní předchůdce dlužnice uhradil část opětovně přihlášených pohledávek, jakož i výpočet dluhu oprávněné osoby na základě listinných důkazů revidující jí přihlášenou pohledávkou v nesprávné výši. Současně nebraly v potaz více než 40.000,- Kč „arrestovaných prostředků penze dlužnice, když tyto zvýšily majetkovou podstatu a jsou způsobilé pokrýt případné zbývající nároky věřitelů“.

Z hlediska (ne)možnosti rozhodnout o návrhu na zrušení konkursu podle ustanovení § 308 insolvenčního zákona bez nařízení jednání dovolatelka akcentuje, že soud měl povinnost provést (dlužníci) navrhované důkazy, které „osvědčují, že dlužnice není v úpadku a jsou tedy dány podmínky pro zrušení konkursu“.

Proto požaduje, aby Nejvyšší soud usnesení insolvenčního soudu, jímž byl zamítnut návrh na zrušení konkursu a usnesení Vrchního soudu v Olomouci, jímž bylo toto usnesení potvrzeno, zrušil a věc vrátil insolvenčnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 31. prosince 2013) je dáno tím, že dovoláním napadené rozhodnutí bylo vydáno před 1. lednem 2014.

Dovolání dlužnice je přípustné podle ustanovení § 237 o. s. ř., a to k řešení otázky dovolatelkou otevřené, týkající se výkladu ustanovení § 308 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona, Nejvyšším soudem dosud beze zbytku nezodpovězené.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 85 odst. 1 insolvenčního zákona (ve znění účinném k datu vydání rozhodnutí soudů nižších stupňů) v insolvenčním řízení nařizuje insolvenční soud jednání jen tehdy, stanoví-li to zákon, nebo jestliže to považuje za nutné.

Podle ustanovení § 94 insolvenčního zákona k projednání odvolání proti rozhodnutím insolvenčního soudu vydaným v insolvenčním řízení nařídí předseda senátu odvolacího soudu jednání (odstavec 1). Jednání není třeba nařizovat, jestliže a) se odmítá odvolání, b) se zastavuje nebo přerušuje odvolací řízení, c) odvolání směřuje proti rozhodnutí insolvenčního soudu, které se podle zákona vydává bez nařízení jednání nebo kterým nebylo rozhodnuto ve věci samé, d) se zrušuje rozhodnutí podle § 219a odst. 1 občanského soudního řádu, e) odvolání se týká toliko nákladů řízení, lhůty k plnění nebo předběžné vykonatelnosti (odstavec 2). Jednání není třeba nařizovat také tehdy, bylo-li odvolání podáno jen z důvodu nesprávného právního posouzení věci a účastníci se práva účasti na projednání věci vzdali, popřípadě s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasí; to neplatí, jestliže odvolací soud opakuje nebo doplňuje dokazování (odstavec 3).

Podle ustanovení § 192 odst. 3 insolvenčního zákona, není-li dále stanoveno jinak, nemá popření pohledávky dlužníkem vliv na její zjištění; jeho účinkem však vždy je, že pro pohledávku, kterou dlužník popřel co do její pravosti nebo výše, není v rozsahu popření upravený seznam přihlášených pohledávek exekučním titulem.

Podle ustanovení § 201 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona pohledávka je zjištěna, jestliže ji nepopřel insolvenční správce ani žádný z přihlášených věřitelů.

Podle ustanovení § 308 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona insolvenční soud rozhodne i bez návrhu o zrušení konkursu, zjistí-li, že nebyl ani dodatečně osvědčen dlužníkův úpadek; to neplatí, došlo-li již

ke zpeněžení podstatné části majetkové podstaty.

Nejvyšší soud především zdůrazňuje, že otázkou výkladu ustanovení § 308 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona se zabýval (v době po vydání napadeného rozhodnutí) v usnesení ze dne 26. února 2015, sen. zn. 29 NSČR 8/2013. Tam formuloval a odůvodnil závěry, podle kterých:

1) Důvodem ke zrušení konkursu (podle zmíněného ustanovení) není (nemůže být) pouhé jiné právní hodnocení těch skutečností, z nichž vyšel insolvenční soud v rozhodnutí o úpadku.

2) Oproti úpravě obsažené v ustanovení § 44 odst. 1 písm. a) zákona č. [328/1991](#) Sb., o konkursu a vyrovnání, dovoluje ustanovení § 308 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona zrušit konkurs na majetek dlužníka, jestliže podle stavu insolvenčního řízení v době, kdy insolvenční soud rozhoduje o zrušení konkursu, lze uzavřít (postavit najisto), že dlužník nebyl v úpadku v době vydání rozhodnutí o úpadku, a zároveň nebyl ve stavu úpadku (při odhlédnutí od vlastních účinků rozhodnutí o úpadku a o prohlášení konkursu na majetek dlužníka) ani později [v době od rozhodnutí o úpadku do rozhodnutí dle § 308 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona].

3) Pro účely závěru, že dlužník nebyl v úpadku v době vydání rozhodnutí o úpadku ani později [v době od rozhodnutí o úpadku do rozhodnutí dle § 308 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona], přihlíží insolvenční soud i k těm pohledávkám (v posuzovaném období existujícím), které věřitelé neuplatnili v insolvenčním řízení [např. proto, že zmeškali lhůtu určenou k přihlášení pohledávky, nebo proto, že jejich pohledávku uhradila jiná osoba (spoludlužník, ručitel, apod.)].

4) Postup podle ustanovení § 308 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona není náhradou opravných prostředků proti rozhodnutí (usnesení), jímž insolvenční soud (ve shodě s ustanovením § 136 odst. 1 insolvenčního zákona) zjistil, že dlužník je v úpadku nebo že mu úpadek hrozí (rozhodnutí o úpadku), ani proti rozhodnutí (usnesení), jímž insolvenční soud (ve shodě s ustanovením § 4 a § 244 insolvenčního zákona) rozhodl o způsobu řešení dlužníkovy úpadku konkursem (prohlásil konkurs na majetek dlužníka).

Pro poměry dané věci [z hlediska (ne)existence přihlášených pohledávek, respektive jejich (jiné) výše] Nejvyšší soud nad rámec shora uvedeného (a ve shodě se soudy nižších stupňů) zdůrazňuje, že vzhledem ke zjištění pohledávek všech přihlášených věřitelů [§ 201 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona] je pro účely rozhodnutí o návrhu na zrušení konkursu podle ustanovení § 308 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona nevýznamná argumentace, jejímž prostřednictvím dovolatelka existenci, popřípadě výši přihlášených pohledávek zpochybňuje. Akceptace opačného názoru by totiž znamenala nepřijatelnou možnost revize výsledků přezkumu přihlášených pohledávek (srov. ustanovení § 190 a násl. insolvenčního zákona).

Z týchž důvodů Nejvyšší soud shledává nepřipadnou i tu část dovolací argumentace, podle níž soudy nižších stupňů neprovedly dovolatelkou navrhované důkazy a „nezabývaly se obsahovou hodnotou překládaných novot dlužnicí“.

Konečně Nejvyšší soud nepovažuje za důvodnou ani výhradu dovolatelky ohledně postupu odvolacího soudu, který o odvolání dlužnice proti usnesení insolvenčního soudu rozhodl bez nařízení jednání.

Z ustanovení § 94 odst. 2 písm. c) insolvenčního zákona totiž plyne, že k projednání odvolání není třeba nařizovat jednání ani tehdy, směřuje-li odvolání proti rozhodnutí insolvenčního soudu, jímž bylo rozhodnuto ve věci samé (k tomu, že takovým rozhodnutím je i usnesení o zrušení konkursu a o zamítnutí návrhu na vydání takového usnesení, srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. ledna 2011, sen. zn. 29 NSČR 30/2010, uveřejněné pod číslem 96/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek), které se ale podle (insolvenčního) zákona vydává bez nařízení jednání. Přitom v insolvenčním řízení (obecně) platí, že insolvenční soud nařizuje jednání jen tehdy, stanoví-li to (insolvenční) zákon, nebo považuje-li to za nutné (§ 85 odst. 1 insolvenčního zákona).

Jelikož insolvenční zákon v ustanovení § 308 (ani jinde) nepředepisuje insolvenčnímu soudu, aby o zamítnutí návrhu na vydání usnesení o zrušení konkursu rozhodl po nařízení jednání (k tomu srov. obdobně též důvody usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. listopadu 2013, sen. zn. 29 NSČR 63/2011, uveřejněného pod číslem 34/2014 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek), přičemž nutnost nařízení jednání insolvenčním soudem nebyla dána ani potřebou dokazování (viz právní názor insolvenčního soudu a odvolacího soudu o zjištění pohledávek věřitelů za dlužnicí), nemá Nejvyšší soud žádné pochybnosti o tom, že k projednání odvolání dlužnice proti usnesení insolvenčního soudu nemusel odvolací soud nařizovat jednání [k tomu srov. též důvody usnesení sen. zn. 29 NSČR 8/2013, podle nichž Nejvyšší soud neshledal vady řízení, k nimž u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), s přihlédnutím k tomu, že i v poměrech označené věci podle obsahu spisu soudy nižších stupňů rozhodly o návrhu dlužníka podle ustanovení § 308 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona bez nařízení jednání].

Jelikož právní posouzení věci, na němž rozhodnutí odvolacího soudu spočívá a které bylo dovoláním zpochybněno, je správné a Nejvyšší soud neshledal ani jiné vady, k jejichž existenci u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti, dovolání dlužnice podle ustanovení § 243d písm. a) o. s. ř. zamítl.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Dražba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční řízení a náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společenství vlastníků jednotek](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o zápůjčce, insolvence](#)
- [Promlčení a ochrana spotřebitele](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Pozůstalost](#)
- [Nezbytná cesta](#)